

## Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 3, 2022

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:79](#) 13-01-2022

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:139](#) 11-01-2022

#### Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1](#) 14-01-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:91](#) 06-01-2022

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:48](#) 05-01-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:13200](#) 29-12-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:15302](#) 22-12-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:14135](#) 20-12-2021

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:5462](#) 15-12-2021

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2021:6426](#) 13-12-2021

## RECHTSPRAAK

***Benoeming vereffenaar op verzoek gewezen bewindvoerder.***

Na het overlijden van erflater is niet bekend wie diens erfgenamen zijn (de enig bekende erfgenaam heeft de nalatenschap verworpen). De bewindvoerder die tijdens het leven van erflater het bewind voerde over de goederen van overledene (art. 1:431 e.v. BW) dient een verzoekschrift in om tot vereffenaar van de onbeheerde nalatenschap te worden benoemd (art. 4:204 lid 1 BW). De rechtbank wijst dit verzoek toe. Weliswaar eindigt na het overlijden het bewind (art. 1:449 BW), maar de gewezen bewindvoerder onderbouwt waarom hij toch belanghebbende is. Ook na het einde van het bewind blijft hij verplicht om al datgene te doen, wat niet zonder nadeel kan worden uitgesteld (art. 1:448 lid 3 BW). Ook moet – teneinde rekening en verantwoording af te kunnen leggen (art. 1:445 lid 1 BW) – worden bepaald wie de erfgenamen zijn. De gewezen bewindvoerder is daarnaast ook schuldeiser van de nalatenschap (in verband met de na het overlijden gemaakte kosten voor erfgenamenonderzoek) en daarmee belanghebbende (art. 4:204 lid 1 onder a BW).

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 06-01-2022

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2022:91

**Zaaknummer:** C/10/629057 / HA RK 21-1340

**Rechters:** C. van Steenderen-Koornneef

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Door de rechtbank benoemde vereffenaar is niet verplicht de rekening en verantwoording en uitdelingslijst ter inzage te leggen.***

Kantonrechter verklaart de vereffenaar niet-ontvankelijk in haar verzoek tot terinzagelegging van de rekening en verantwoording en de uitdelingslijst alsmede in haar verzoek tot vrijstelling van de openlijke bekendmaking daarvan. In casu rusten die verplichtingen niet op de vereffenaar aangezien het saldo van de nalatenschap ruim positief is en de vereffenaar verklaart dat alle bekende schuldeisers zijn voldaan. De vereffenaar is in die omstandigheden – zo de kantonrechter – van rechtswege vrijgesteld van deze verplichtingen (art. 4:221 lid 2 BW). De vereffenaar wordt tevens niet-ontvankelijk verklaard ter zake van het verzoek om het einde van de vereffening in te schrijven in het boedelregister. Dit verzoek kent geen wettelijke grondslag omdat uitsluitend de opheffing van de vereffening krachtens artikel 4:209 lid 4 BW inschrijfbaar is.

---

**Instantie:** Rechtbank Gelderland

**Datum uitspraak:** 05-01-2022

**ECLI:** ECLI:NL:RBGEL:2022:48

**Zaaknummer:** 9529614 EZ VERZ 21-490

**Rechters:** M.J.H. Schuurman

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Notaris is geen belanghebbende bij verzoek haar tot vereffenaar te benoemen.***

Na het overlijden van erflater is niet bekend wie diens erfgenamen zijn. Op verzoek van de bewindvoerder die tijdens het leven van erflater het bewind voerde over de goederen van de overledene (art. 1:431 e.v. BW) dient de notaris een verzoekschrift in bij de rechtbank om haar tot vereffenaar van de onbeheerde nalatenschap te benoemen (art. 4:204 lid 1 BW). De rechtbank wijst dit verzoek af aangezien het bewind eindigt door het overlijden (art. 1:449 BW). Dit betekent dat de (gewezen) bewindvoerder niet bevoegd is om namens de boedel of namens de erflater verbintenissen aan te gaan, waaronder het verstrekken van de opdracht aan de notaris om de vereffening ter hand te nemen. De rechtbank stelt dat een verzoek tot benoeming van een vereffenaar bij een onbeheerde nalatenschap kan worden ingediend door het Openbaar Ministerie of een belanghebbende (art. 4:204 lid 1 onder a BW). De notaris is pas schuldeiser geworden nadat zij op grond van de door de voormalig bewindvoerder onbevoegd gegeven opdracht werkzaamheden heeft verricht. Daarmee is zij in de visie van de rechtbank geen belanghebbende als bedoeld in artikel 4:204 lid 1 onder a BW.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 20-12-2021

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2021:14135

**Zaaknummer:** 09/617427/HA RK 21-348

**Rechters:** C.W.D. Bom

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Marokkaanse uitspraken maken de Nederlandse rechter onbevoegd (art. 12 Rv) om over een op artikel 4:52 BW gebaseerde vordering te oordelen.***

X is op 16 oktober 2015 te Rotterdam overleden. X had zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit. Uit zijn eerste door echtscheiding ontbonden huwelijk laat X drie kinderen achter, waaronder kind A. In tweede echt was X gehuwd met B. Dit huwelijk is geëindigd op 25 juni 2015 door echtscheiding naar Marokkaans recht. Die scheiding is niet ingeschreven in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand. X heeft in 2001 bij Nederlandse uiterste wil over zijn nalatenschap beschikt en daarbij onder meer B alsmede de twee kinderen uit zijn huwelijk met haar tot erfgenamen benoemd. In december 2019 heeft een Marokkaanse rechtbank geoordeeld dat het Nederlandse testament geldig is, zij het dat het slechts op 1/3 van de nalatenschap ziet. Voor het overige 2/3 deel vindt de vererving conform Marokkaans recht plaats. In hoger beroep is deze uitspraak door een Marokkaans hof bevestigd.

Thans start A in Nederland een procedure waarbij hij met toepassing van artikel 4:52 BW om een verklaring voor recht vraagt dat B geen recht heeft op (een deel) van de erfenis van X. Als verweer voert B onder meer aan dat de Nederlandse rechter onbevoegd is (art. 12 Rv) omdat de Marokkaanse rechter reeds over deze zaak heeft geoordeeld. A stelt dat artikel 12 Rv niet van toepassing is omdat de Marokkaanse zaak over een andere rechtsvraag ging. De rechtbank verduidelijkt dat voor artikel 12 Rv niet relevant is of dezelfde rechtsvraag voorlag, maar of al dan niet sprake is van procedures over hetzelfde onderwerp. Daarvan is in casu sprake aangezien het zowel in de Marokkaanse als de onderhavige Nederlandse procedure draait om kwesties als de geldigheid van het testament van X en de vraag of B ondanks de echtscheiding, erfgenaam is van X.

Na te hebben onderzocht of en te hebben geoordeeld dat de Marokkaanse uitspraken in Nederland voor erkenning en tenuitvoerlegging in aanmerking komen, volgt het oordeel dat de rechtbank conform artikel 12 Rv onbevoegd is.

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 29-12-2021

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2021:13200

**Zaaknummer:** C/10/602856 / HA ZA 20-809

**Rechters:** C. van Steenderen-Koornneef

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Geen opheffing BEM-clausule op verzoek van moeder die daartoe door de bijstand verstreckende gemeente werd verplicht.***

Enig erfgenaam van erflater is diens minderjarige zoon X. Het erfdeel van X staat op een bankrekening met een BEM-clausule. De met het gezag over hem belaste moeder Y ontvangt een bijstandsuitkering. De bijstand verstreckende gemeente legt Y de nadere verplichting op (art. 55 Pw) om een machtigingsverzoek (art. 1:253k i.v.m. 1:344 BW) in te dienen om de BEM-clausule van de bankrekening gedeeltelijk (het saldo boven € 30.000) te laten opheffen. Het verzoek dient te worden afgewezen nu naar het oordeel van de kantonrechter onvoldoende is onderbouwd waarom het opnemen van gelden van de rekening met BEM-clausule in het persoonlijk belang (art. 1:256 BW) is van de minderjarige X.

Ook de antwoorden op vragen die de kantonrechter via moeder Y heeft voorgelegd aan de gemeente, geven geen aanleiding tot een ander oordeel. Die betroffen o.m. de vraag waarop het oordeel van de gemeente is gebaseerd dat Y mogelijk inkomsten heeft die voortkomen uit het vermogen van X en waar de € 30.000-grens op is gebaseerd. In dat kader meldt de kantonrechter dat pas sprake is van een onderhoudsplicht van een minderjarige jegens diens ouder nadat het bestaan daarvan expliciet is vastgesteld. Bovendien kan Y niet redelijkerwijs (zelfstandig) beschikken (als bedoeld in art. 31 Pw) over het vermogen van X nu daarvoor toestemming van de kantonrechter is vereist.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 13-12-2021

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2021:6426

**Zaaknummer:** 9255206 \ LT VERZ 21-2181

**Rechters:** A.M. Crouwel

**Advocaten:** A.H.H. Nauta

**Wetsartikelen:** 1:356 BW

## RECHTSPRAAK

***Eiser niet ontvankelijk: ten onrechte uitgebrachte en verkeerd betekende dagvaarding.***

Eiser stelt een vordering te hebben op de inmiddels overleden erflater Y. De eiser dagvaardt (onder andere) X ter verkrijging van een veroordeling tot terugbetaling van ter leen verstrekte gelden. Uit de dagvaarding blijkt dat X is gedagvaard (mede) in haar hoedanigheid van erfgenaam (een van de erfgenamen) in de nalatenschap van Y. Aangezien duidelijk is dat X geen erfgenaam is van Y, wordt eiser niet-ontvankelijk verklaard in zijn vordering jegens X.

De rechtbank constateert verder dat zonder nadere toelichting met de dagvaarding (ook) niet bedoeld kan zijn om de onbekende erfgenamen van erflater te dagvaarden. In dat kader merkt de rechtbank 'overigens' op dat betekening van een dagvaarding van onbekende erfgenamen mogelijk is. Dit laatste geschiedt op de in artikel 53 sub c Rv genoemde wijze. In dat artikel is bepaald dat onder voorwaarden de vermelding van de namen en woonplaatsen van de gezamenlijke erfgenamen van een overledene achterwege kan blijven. Daarvoor is vereist een dagvaarding aan 'de persoon of de woonplaats van een van de erfgenamen, mits binnen een jaar na het overlijden, in welk geval het exploit tevens moet worden aangekondigd in een landelijk dagblad of een dagblad (...)'. Nu X geen erfgenaam is van erflater, voldoet de uitgebrachte dagvaarding (ook) niet aan de vereisten van artikel 53 sub c Rv.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Nederland

**Datum uitspraak:** 15-12-2021

**ECLI:** ECLI:NL:RBNNE:2021:5462

**Zaaknummer:** C/18/206659 / HA ZA 21/118

**Rechters:** N.A. Baarsma

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Vereffenaar is niet privé verhaalspraakelijk wegens niet tijdig melden van de negatieve nalatenschap en het niet tijdig opstellen van de boedelbeschrijving.***

Twee kleindochters van erflaatster zijn haar enig erfgenamen en hebben haar nalatenschap beneficiair aanvaard. Door het overlijden van erflaatster zijn de vorderingen opeisbaar geworden die haar stiefkinderen op haar hebben ter zake van het overlijden van hun vader, erflaatsters echtgenoot. De stiefkinderen verwijten een van de kleindochters dat zij in haar hoedanigheid van vereffenaar (art. 4:195 BW) tekort is geschoten in de nakoming van haar verplichtingen, waaronder het niet tijdig melden van de (mede als gevolg van de vorderingen van de stiefkinderen) negatieve nalatenschap (art. 4:199 BW) en het te laat opstellen en indienen van een boedelbeschrijving (art. 4:211 BW). Anders dan de stiefkinderen stellen, leiden de tekortkomingen niet tot de plicht van de stiefdochter om de schuldeisers van de nalatenschap ten laste van haar eigen vermogen te voldoen. De tekortkomingen waren op zich niet zodanig verwijtbaar dat de kleindochter met haar privévermogen verhaalspraakelijk is voor de vorderingen. Mede redengevend daarvoor is dat de kleindochter zodra zij wist van de vorderingen van de stiefkinderen wél heeft gehandeld zoals van een vereffenaar mocht worden verwacht. Ook is door hen niet duidelijk gemaakt wat het eerder opstellen van de boedelbeschrijving voor verschil zou hebben gemaakt voor de verhaalspositie van de stiefkinderen.

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 11-01-2022

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2022:139

**Zaaknummer:** 200.280.738/01

**Rechters:** C. Koopman, O.E. Mulder en P.S. Bakker

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Beneficiaire erfgenaam moet PGB van erflater uitkeren aan erflaters partner, zo nodig uit eigen vermogen.***

De dochter van erflater is zijn enige (beneficiaire) erfgenaam. Erflater was hulpbehoevend en heeft een persoonsgebonden budget ontvangen. De partner van erflater was de zorgverlener. Het budget was bestemd voor betaling van haar zorgverlening. De partner vordert van de erfgename betaling van het PGB.

De kantonrechter veroordeelt de dochter tot betaling van deze schuld van de nalatenschap, voor zover nodig uit haar eigen vermogen. De dochter wist dat de partner een vordering op de nalatenschap had, maar heeft de nalatenschap echter afgewikkeld zonder daar rekening mee te houden en heeft over het in haar ogen positieve saldo van de nalatenschap zelf beschikt. Dit is verwijtbaar gedrag in de zin van artikel 4:184 lid 2 onder b BW.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 14-01-2022

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2022:1

**Zaaknummer:** 9337062

**Rechters:** C.P. van Gastel

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Gewone verblijfplaats van erflater op Curaçao. Nalatenschap vererft niet volgens Nederlands recht. Geen legitieme portie.***

X, van Belgische nationaliteit en woonachtig op Curaçao, overlijdt in 2013 in Columbia. X heeft in 2012 op Curaçao in een testament zijn echtgenote tot enig erfgenaam benoemd en daarmee zijn drie kinderen onderfd. Een rechtskeuze ontbreekt. Kind A beroept zich op zijn legitieme portie naar Nederlands recht.

De rechtbank oordeelt dat op de nalatenschap van X het recht van Curaçao van toepassing is, omdat X daar minimaal vijf jaar voorafgaand aan zijn overlijden zijn gewone verblijfplaats had (art. 3 lid 2 Haags Erfrechtverdrag). Dat X regelmatig in Nederland verbleef en (ook) in Nederland bedrijven had, doet hier niet aan af. Het Nederlandse recht kan in elk geval niet van toepassing zijn op grond van artikel 3 leden 2 of 3 HEV. Dit betekent dat A geen recht heeft op een legitieme portie naar Nederlands recht. Curaçao heeft in 2012 de legitieme portie afgeschaft.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 22-12-2021

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2021:15302

**Zaaknummer:** C/09/581185 / HA ZA 19-1052

**Rechters:** A.C. Bordes

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Hernieuwd verzet tegen uitdelingslijst. Niet-ontvankelijk door appelverbod.***

X verzet zich tegen een uitdelingslijst in de vereffening van een nalatenschap (art. 4:218 lid 3 BW). Na ongegrondverklaring van zijn verzet verklaarde het hof X in hoger beroep (ECLI:NL:GHSHE:2018:138) niet-ontvankelijk, omdat slechts beroep in cassatie mogelijk is binnen acht dagen (art. 4:218 lid 5 BW jo. art. 187 lid 1 Fw). X ging tevergeefs in cassatie tegen dit arrest (ECLI:NL:HR:2018:2393).

In de onderhavige procedure gaat X voor de tweede maal, dus herhaald, in verzet. Volgens X is artikel 1:87 BW niet van toepassing, omdat de kantonrechter geen inhoudelijke beslissing heeft genomen, maar X niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn nieuwe verzet.

Volgens het hof geldt het appelverbod ook in een situatie zoals de onderhavige, waarbij X – al dan niet terecht – niet-ontvankelijk is verklaard. Een beroep op doorbrekingsjurisprudentie honoreert het hof niet. X brengt tevergeefs naar voren dat hij in cassatie had willen gaan, en hiertoe ook een cassatieadvocaat had benaderd, maar dat deze bij gebreke van het proces-verbaal niet tijdig een cassatieverzoek in heeft kunnen dienen. Het hof vindt deze redenering ondeugdelijk. Het cassatieverzoek had ook zonder een beschikbaar proces-verbaal kunnen worden ingesteld. Het hof veroordeelt X in de werkelijke proceskosten van het hoger beroep.

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 13-01-2022

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2022:79

**Zaaknummer:** 200.292.201\_01

**Rechters:** R.R.M. de Moor, N.W.M. van den Heuvel en M. Breur

**Wetsartikelen:**